

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№/.....2021 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 2 от Решение на Министерския съвет № 802 от 4.12.2007 г. (ДВ, бр. 107 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 811 от 16.11.2010 г. (ДВ, бр. 96 от 2010 г.) и № 615 от 02.09.2020г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039), Решение на Комисията 2009/91/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 7973), Решение за изпълнение на Комисията 2013/23/ЕС от 16 ноември 2012 г. за приемане на шести актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2012) 8135) и Решение за изпълнение на Комисията 2013/22/ЕС от 16 ноември 2012 г. за приемане на шести актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2012) 8120),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0001493 „Централен Балкан - буфер“** в землищата на гр. Габрово, с. Гъбене, с. Дебел дял, **община Габрово, област Габрово**, с. Батошево, с. Кръвеник, с. Купен, с. Стоките, с. Тумбалово, с. Угорелец, **община Севлиево, област Габрово**, гр. Априлци, с. Велчево, **община Априлци, област Ловеч**, с. Бабинци, с. Васильово, с. Глогово, с. Гложене, с. Градежница, с. Дивчовото, с. Малка Желязна, с. Рибарица, гр. Тетевен, с. Черни Вит, **община Тетевен, област Ловеч**, с. Балабанско, с. Балканец, с. Бели Осъм, с. Борима, с. Голяма Желязна, с. Калейца, с. Орешак, с. Старо село, с. Терзийско, гр. Троян, с. Черни Осъм, с. Чифлик, с. Шипково, **община Троян, област Ловеч**, с. Кирчево, с. Лесидрен, с. Сопот, **община Угърчин, област Ловеч**, с. Васил Левски, с. Иганово, гр. Калофер, гр. Карлово, гр. Клисурса, с. Кърнаре, с. Московец, с. Певците, с. Розино, с. Слатина, с. Христо Даново, **община Карлово, област Пловдив**, с. Анево, **община Сопот, област Пловдив**, с. Брусен, гр. Етрополе, с. Лолян, с. Ямна, **община Етрополе, област София**, гр. Златица, с. Църквище, **община Златица, област София**, с. Мирково, **община Мирково, област София**, гр. Пирдоп, **община Пирдоп, област София**, с. Челопеч, **община Челопеч, област София**, с. Димовци, с. Златирът, с. Лява река, с. Пчелиново, **община Гурково, област Стара Загора**, с. Голямо Дряново, с. Горно Изворово, с. Долно изворово, с. Енина, гр. Крън, с. Шейново, гр. Шипка, с. Ясеново, **община Казанлък, област Стара Загора**, с. Борушица, с. Дъбово, с. Селце, с. Сливито, **община Мъглиж, област Стара Загора**, с. Асен, с. Габарево, с. Горно Сахране, с. Манолово, с. Осетеново, с. Скобелево, с. Тъжа, с. Търничени, **община Павел баня, област Стара Загора**, с обща площ **1 384 163,850** дка.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества;
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
- 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 6520 Планински сенокосни ливади;
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;
- 91AA * Източни гори от космат дъб;
- 91BA Мизийски гори от обикновена ела;
- 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори;
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91W0 Мизийски букови гори;
- 9530 * Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор;
- 95A0 Гори от бяла и черна мура;

2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.2.1. *бозайници* – *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);

2.2.2. *земноводни и влечуги* – Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);

2.2.3. *риби* – Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Главоч (*Cottus gobio*);

2.2.4. *безгръбначни* – *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (*Coenagrion ornatum*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), *Cucujus cinnaberinus*, *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), Лицена (Голяма огневка) (*Lycaena dispar*), Бисерна мида (*Unio crassus*);

2.2.5. растения – Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), Червено усойниче (*Echium russicum*), *Dicranum viride*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Mannia triandra*.

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;

3.2. увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природно местообитание с код 62D0 в Алпийския и Континенталния биогеографски региони;

3.3. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 6210 (* важни местообитания на орхидеи), 62D0, 6430, 6520, 9180 *, 91BA, 91CA, 91E0 *, 91W0 и 9530 * в двата биогеографски региона;

3.4. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 4060 и 95A0 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион и на природно местообитание с код 6510 в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

3.5. подобряване на местообитанията на видовете Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и *Hamatocaulis vernicosus* в двата биогеографски региона и местообитанията на вида Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

3.6. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;

3.7. поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), както и на вида Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*).

4. Целите на защитената зона по т. 3 са определени съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в съответните биогеографски региони, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Natura 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

5. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, видът *Dicranum viride*, както и типовете природни местообитания и видовете, за които са определени цели за подобряване в т. 3.

6. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ е посочен в Приложение № 1, неразделна част от настоящата заповед.

7. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Плевен, РИОСВ – Велико Търново, РИОСВ – Стара Загора, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ – София и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Natura 2000.

8. В границите на защитената зона се забранява:

8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии;

8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.3. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

8.4. разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

8.5. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове), при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

8.6. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

8.7. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия; Забраната не се прилага в границите на горски разсадници;

8.8. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

8.9. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

8.10. палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

8.11. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1;

8.12. провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни;

8.13. издаване на разрешения за строеж и всякакво строителство в находищата на вида *Dicranum viride* и на вида *Hamatocaulis vernicosus*, определени с координатни регистри съгласно приложения № 2 и № 3, неразделна част от настоящата заповед, както и инициране, провеждане или продължаване на процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, ЗБР, Закона за горите, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползване на земеделските земи, Закона за устройство на територията и съответните подзаконовни нормативни актове, които са предпоставка за реализация на строителство; Забраната не се прилага за ремонт и реконструкция на съществуващи обекти и за изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура;

8.14. търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи

за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали) в находищата на вида *Dicranum viride* и на вида *Hamatocaulis vernicosus*, определени с координатни регистри съгласно приложения № 2 и № 3, неразделна част от настоящата заповед;

8.15. отводняване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на находищата на вида *Hamatocaulis vernicosus*, определени с координатен регистър съгласно приложение № 3, неразделна част от настоящата заповед;

8.16. извеждане на сечи и изнасяне на мъртва дървесина в находищата на вида *Dicranum viride*, определени с координатен регистър съгласно приложение № 2, неразделна част от настоящата заповед, с изключение за нуждите на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура, за предотвратяване на опасности, застрашаващи живота и здравето на хората, при бедствия и аварии или за поддържане/подобряване на местообитанията на вида;

8.17. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети. В горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

8.18. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

8.19. изграждане на нови пътища от втори и по-висок клас, без обезпечаване изграждането на съответна зелена инфраструктура за преминаване на мечки и други животни.

9. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват, в съответствие с разпоредбите на Глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр. 64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

10. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

10.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;

10.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

10.3. планове за управление на речните басейни в Източнореломорски и Дунавски район за басейново управление на водите;

10.4. националният план за действие за енергията от възобновяеми източници;

10.5. планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;

10.6. други планове, програмни и стратегически документи.

11. В границите на защитената зона се препоръчва:

11.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

11.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

11.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност - рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на

Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета) и публикуван на интернет страницата на МОСВ;

11.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;

11.5. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

11.6. провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;

11.7. намаляване на въздействието от селското стопанство (преизпасване) върху природно местообитание с код 4060 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

11.8. запазване и където е уместно възстановяване на типове специфичните хидроморфологични условия в природно местообитание с код 91E0 * и в местообитанията на вида

Namatocaulis vernicosus;

11.9. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

11.10. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 в защитената зона като гори във фаза на старост;

11.11. проектиране и изграждане на места за преминаване на мечки и други животни над или под пътища в защитената зона чрез тунели, виадукти, зелени мостове и други.

11.12. подобряване на естествената хранителна база за мечката, в т.ч. засаждане на овощни дръвчета и плодни храсти, кестени, дъбове в отдалечени от урбанизираните територии райони.

12. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, попадащи в границата на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ запазват статута, категорията, границите и режимите си на опазване. Горното не отменя прилагането на забраните и ограниченията по настоящата заповед за тези територии.

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 от тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби от ЗБР.

Заповед за обявяване на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“

Защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ, РИОСВ – Плевен, РИОСВ – Велико Търново, РИОСВ – Стара Загора, РИОСВ – Пловдив и РИОСВ – София, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ: XXX

Министър на околната среда и водите